

Szervezetünkről

Jogszabályok és szabályzatok

Határozatok és jelentések

Bizottsági munka

Szolgáltatások

Tájékoztatók

Cégmutató

Állásbörze

Fórum

Pest - Őr

„Nem fizet a munkáltatóm!”

Sajnálatos módon sok az olyan bejelentés, amelyben arra panaszkodnak a vagyonőrök, hogy munkáltatójuk egy, vagy akár több havi bérüket – amiért megdolgoztak – nem fizette ki. Miután az ígéretésekből elégük lett, a kamarához fordulnak segítségért. Bár mélyen átérezzük ezeknek az embereknek a helyzetét, kénytelenek vagyunk azt válaszolni, hogy a kamara az üzleti folyamatokba nem avatkozhat be; sem a tényállás felderítésére, sem a fizetés kikényszerítésére nincsenek jogi eszközei. Ráadásul az esetek többségében súlyosbítja a helyzetet, hogy a panaszos foglalkoztatása szabálytalanul (érvényes munkaszerződés nélkül) történt. Röviden összefoglaljuk ezért, hogy hasonló helyzetekben mi a teendő (az alábbiakban A Munka Törvénykönyvéről szóló, többször módosított 1992. évi XXII. törvény rendelkezéseit vesszük figyelembe; a leírtak az alkalmazotti munkaviszonyban foglalkoztatottakra vonatkoznak).

- Elhelyezkedéskor ragaszkodjunk az írásos munkaszerződés megkötéséhez. Gyanús – és jogszerűtlen -, ha kitöltetlen szerződést akarnak velünk aláírni, vagy próbaidőre hivatkozva későbbi szerződéskötést ígérnek, esetleg nem kapunk példányt az egyébként szabályosnak tűnő szerződésből. (Bár nem tartozik szorosan a témánkhoz, megjegyezzük, hogy a munkaviszony megszűnésekor a munkáltatónak munkáltatói igazolást kell kiadnia a dolgozó számára.)
- Ha indokoltnak látjuk, az Egységes Magyar Munkaügyi Adatbázisból (EMMA) bármikor meggyőződhetünk arról, hogy munkáltatónk teljesítette-e velünk kapcsolatos bejelentési kötelezettségét az illetékes hatóságok felé, s amennyiben nem, felhívhatjuk ennek megtételére. A szabályos munkaszerződés és bejelentés megléte már önmagában biztonságot jelent a munkavállalónak, s csökkenti annak a veszélyét, hogy fizetését ne kapja meg, vagy minden ok és indoklás nélkül elbocsássák.
- A munkaszerződés megkötésével egyidejűleg a munkavállalót tájékoztatni kell – többek között – a bérfizetés napjáról, a kifizetett bérről pedig részletes (a teljesítést és a levonásokat is tartalmazó) írásbeli elszámolást kell adni számára. Ha késik a fizetés, célszerű előbb magyarázatot kérni ennek okáról. Ilyenkor tipikusan az a válasz, hogy a megbízó sem fizetett a cégnek. Ez voltaképpen a munkavállaló szempontjából közömbös, mert ő a munkáltatóval áll munkajogi jogviszonyban, és a teljesített munkáért jár neki a fizetés, aminek elmaradása esetén nem köteles tovább dolgozni. Realisabb azonban bizonyos tűrőhatáron belül megvárni, hogy munkabérünket – ha késve is - kifizessék. Ha többszörösen alaptalanul hitegetnek, s különösen, ha ez a helyzet már a következő havi munkabérünk kifizetését is fenyegeti, további lépésekre van lehetőség.
- Fizetési meghagyás kibocsátását lehet kérni a munkaügyi bíróságtól, amivel esetleg elkerülhető a peres eljárás. Ha a munkáltató nem él ellentmondással (elismeri a követelés jogosságát), így gyorsabban és egyszerűbben juthat pénzéhez a dolgozó.
- Keresetlevelet nyújthatunk be a bíróságon. A keresetben kérhető ún. ideiglenes intézkedés, aminek alapján a bíróság – az ügy lezárásáig is – kötelezheti a munkáltatót egy bizonyos összeg megfizetésére. Az igény az esedékessé válásától – tehát attól az időponttól, amikor a bért ki kellett volna fizetni – számított 3 éven belül érvényesíthető, akkor is, ha a munkaviszony időközben megszűnt. Ha több dolgozó kívánja a követelését egyazon munkáltatóval szemben érvényesíteni, alapíthatnak pertársaságot. Nem lényegtelen, hogy a bírósági eljárás tárgyi költségmentes, tehát nem kell illetéket fizetni. Jó tudni – persze még jobb elkerülni -, hogy ha (az előírások ellenére) csupán szóban kötnek szerződést, a munkabérigényt akkor is úgy bírálja el a bíróság, mintha érvényes szerződés alapján végezte volna munkáját a dolgozó. Annak azonban, aki nem rendelkezik munkaszerződéssel, be kell bizonyítania a bíróságon (pl. tanúkkal, a foglalkoztatásával összefüggésben keletkezett iratokkal), hogy valóban annál a cégnél dolgozott az adott időben. Azt pedig, hogy a vitatott munkabért esetleg kifizették, a munkáltatónak kell bizonyítania.
- Bejelentést tehet a kárvallott dolgozó a kamaránál is a munkáltató eljárása miatt. Megismételjük, hogy a kamara a pénz megfizetésére nem kötelezheti a munkáltatót, ez a bíróság illetékességébe tartozik. Indokolt esetben azonban a bejelentés alapján etikai eljárást folytat le, amely a bepanaszolt elmarasztalásával – adott esetben kizárásával is - járhat, s hozzájárulhat, hogy a jövőben tartózkodjék a hasonló magatartástól. Jogszabálysértés vagy munkaügyi szabálytalanságok észlelése esetén a kamara más, intézkedésre jogosult szerveket (mint pl. a rendőrség, vagy az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség) is tájékoztat az újról.

A fenti eljárási lehetőségeket értelemszerűen alkalmazhatják saját esetükre az egyéni vállalkozók is, amennyiben a megbízási díjat nem fizetik meg számukra.

